

Forslag til videre læsning

Geismar, Haidy. (2018). *Museum Object Lessons for the Digital Age*. London: UCL Press.

Martínez, Francisco. (2019). "Introduction: Insiders Manual to Breakdown" i: F. Martínez & P. Lavolette (eds.), *Repair, Brokenness and breakthrough. Ethnographic Responses*. New York: Berghan Books.

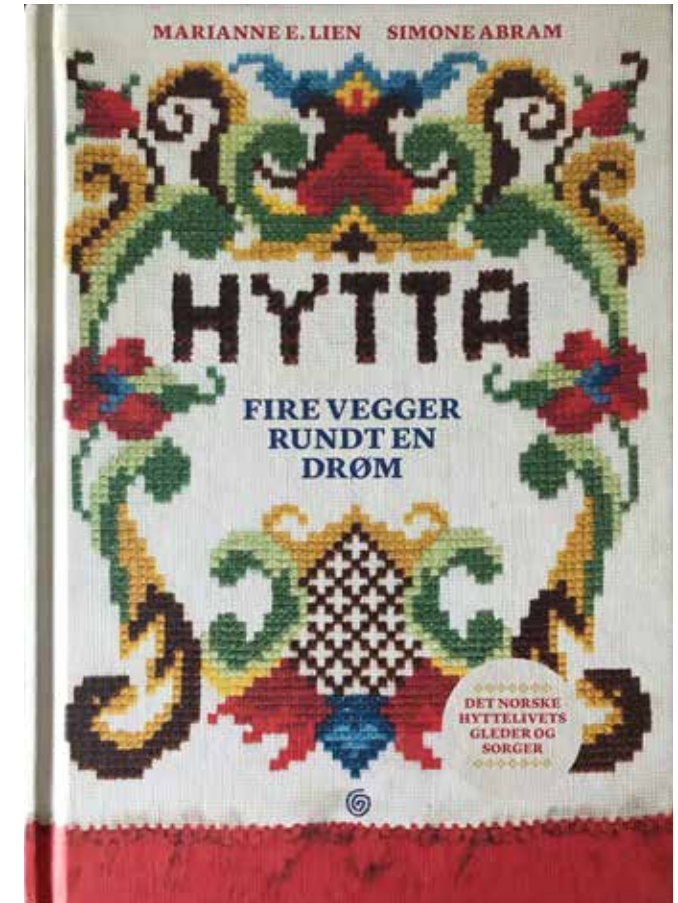
Simon, Nina. (2010). "Social Objects". i: *The participatory Museum*.
Url: <http://www.participatorymuseum.org/chapter4/>

Om forfatterne

Emilia Djomina Hansen, Marius Marques Siersbæk og Mathilde Bjerring Eriksen er antropologistuderende på 5. semester ved Aarhus Universitet. De har arbejdet med udstillingsrummene ReBODIED, HEALING INK og SIND på deres 4. semester.

Anmeldelse

Hytta

Fire vegger rundt en drøm

Af Cecil Marie Schou Pallesen

Hvordan formidler man antropologisk forskning til et bredt, ikke-akademisk publikum? Marianne E. Lien og Simone Abram giver et bud på det i bogen *Hytta. Fire vegger rundt en drøm*. Med sine mange stemningsfulde fotografier, en del af dem hel- eller dobbeltsides, og et lettilgængeligt sprog er bogen både underholdende og interessant for antropologer såvel som for andre, som synes hytteliv, slægtskab og familie er spændende temaer. Måske er den især relevant for dem, som selv har et sommerhus eller en hytte. Eller dem, som har prøvet at eje eller drive noget sammen med familiemedlemmer, eller dem, som har prøvet at arve noget, som indebærer forventninger

til fremtidig praksis. Som hytter bl.a. karakteriseres i bogen: “skjøre monumenter over etterkrigstidens framtidsdrømmer”.

Fortellinger om de sterke følelser, som er indlejret i mange hytter, er gjennomgående i bogen, som gjennom de seks kapitler, *Det er den draumen, Sambruk, samvær og sameie, Å bli slekt, Hvem skal arve hytta?, Hytta er ikke som hjemme og Ting, tap og forsoning*, besøker adskillige hytteejere og forholder sig til deres hytteoplevelser i et antropologisk perspektiv. Vi inndrages i arvestridigheter, konflikter omkring vedligehold og indretning og overvejelser om passende niveauer af teknologi (skal der lægges vand ind i hytten? Skal sengene skiftes ud med nogle mere komfortable? Vil vi have Wi-Fi?). Vi hører om barndomsminde, arbeidsweekender, familietraditioner og svigerindens lange

rejse mod at få sin egen navnebroderede serviet i sin svigerfamilies hytte. Og vi lærer med i *hyttaboka*, som bliver “hyttas egen biografi”.

Ind i mellem inddrages antropologisk teori om slægtskab og huse, som hæver de personlige fortellinger op på et mere generelt niveau. *Hytta* viser, hvordan hytten bliver udtryk for tilhørsforhold til en slægt; hvordan hytten “slægter” os. I mange familier er der en klar ide om, at hytten skal arves, og ikke mindst bruges, af næste generation, og på den måde bliver investeringen i en hytte en investering i noget, som rækker ud over køberens eget liv. Hytten bliver “et bindeledd mellom fortid og framtid, noe som gir mening og retning til hendes [ejerens] gjøremål her og nu”. Som hytteejeren Jeanette forklarer:

“Æ e jo nutiden, men her e jo en fortid, og det kommer også en framtid. Hytta er det som har vært før mæ, og det som kommer etter mæ. Derfor så e æ egentlig bare en sånn stattholder. Æ e vel litt tilbake der ho oldemor var, æ prøve å inkludere. Skal ha flokken samla her”.

Halvdelen af alle nordmænd har adgang til mindst én fritidsbolig. At tage på hytta er således et udbredt, men ikke særligt gammelt, fænomen. Det var i 1960erne og 70erne at mange nordmænd fik råd til at bygge primitive træhuse udenfor byerne: en forlængelse af sæterhytterne og andre arbejds-relaterede opholdssteder, men med en brug som i højere grad mindede om borgerskabets sommervillaer. I hytterne kunne familierne være i weekender og ferier, de kunne dyrke kartofler, sætte gynger op i træerne og bade i søerne. I dag værner nogle hytteejere stadig om det primitive, mens andre har bygget nye, store hytter med spa-bade og fladskærms-tv. Der findes hytter for enhver smag!

Hytter, som er gået i arv fra forældre-generationen, ejes ofte af flere søskende, og måske endda også kusiner og fætre. I bogen beskrives de forskellige mulige og umulige måder, hytteejerne har arrangeret sig på. Hos nogen går det delte ejerskab rigtig godt; hos andre knapt så godt. Det kan være svært at blive enige om, hvilke regler, som skal gælde i hytten, for hvad er god hytteskik? Hvem har mest ret til hytten? Hvem må bestemme, hvad der skal hænges på væggene? Hvornår og hvordan skal hytten renoveres? Og hvad sker der, hvis en af ejerne pludselig ønsker at blive købt ud?

Oftentimes spiller de afdøde, tidligere ejere en stor rolle. Nogen hytteejere fortæller om, at forældrene stadig er i hytten, eller at det er i hytten, de bedst kan mindes dem. For andre bliver de afdøde ejeres ønsker for

hytten vigtigere end noget andet. Gamle Tore, Ragnvalds far, skrev i hyttabogen, sidste gang han besøgte hytten,

“Bilturen var ypperlig pga. sikker og dygtig sjåførl! Her på hytta er det nydelig. Det er 2-3 år siden jeg var her sist! Rent, pent og ryddig!!! Tusen takk for hjelpen, Ragnvald. Hytta er ikke “til salgs” og vil aldri bli det. Hilsen Tore”.

20 år senere fortæller Ragnvalds kone med gråd i stemmen til Marianne E. Lien og Simone Abram, at “det forholder vi os til”. Hytten skal ikke sælges.

Mange andre hytte-relaterede temaer behandles i bogen, som drives frem af interviews og interview-baserede fortællinger om mennesker og deres hytter. *Hytta* er et fint eksempel på, at antropologisk forskning sagtens kan formidles til andre end antropologer, og at forankringen i antropologisk teori kan være med til at give de, som bogen handler om, et nyt perspektiv på sig selv. (Faktisk burde den ligge i alle hytter som oplæg til konstruktive samtaler om akavede men vigtige emner!)

Den etnografiske dybde går ikke nødvendigvis tabt, fordi formidlingen er lettilgængelig. Dog kunne man godt ønske sig en større grad af dvælen ved stemninger og situationer, således at vi kom lidt mere ind under huden på hytteejerne og kunne fornemme, hvordan de specifikke hytter var at opholde sig i sammen med de mennesker, som bruger dem. Dette ville understøtte og uddybe de ellers fine pointer i en poetisk bog om mennesker og deres intime, nostalgiske, og sommetider vældig komplicerede relationer til steder og ting.

Titel: *Hytta. Fire vegger rundt en drøm*
Marianne E. Lien og Simone Abram
Forlag: Kagge Forlag
År: 2019
Sprog: Norsk